

Lely flirt opzichtig met de loonwerker

Lely presenteert zich nadrukkelijk als een fabrikant van loonwerkersmachines. Maar wie denkt dat die focus betekent dat het bedrijf de ontwikkeling van boerenmachines op een laag pitje zet, heeft het mis.

Tekst en foto's: Albert van der Horst

Imposant en zelfs een tikkeltje agressief. Dat zijn de woorden die opborrelen als de Lely Tigo XR 100 D vanachter een heuvel nabij het Zwitserse Fribourg vol in beeld verschijnt. Met de opraper aan de grond, staat de nagelnieuwe dubbeldoelwagen enigszins voorover – klaar om zich af te zetten. De breedte van de wagen en de iets schuin

geplaatste verticale steunbalken van de bak doen de rest: het is alsof de wagen elk gewas dat voor z'n voeten komt wil opvreten.

Gevoel voor show

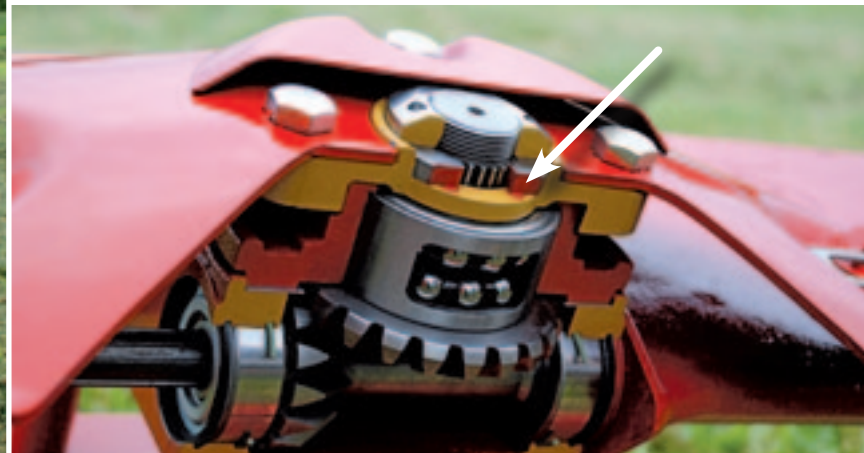
Een dag eerder is in een nabijgelegen conferentiecentrum het topmodel van de nieuwe serie Tigo XR-dubbeldoelwagens onthuld aan de circa 900 Lely-dealers. Die waren

vanuit heel de wereld ingevlogen voor het demonstratie-evenement waarvoor de fabrikant uit Maassluis zijn dealers eens in de twee tot drie jaar uitnodigt. En die zijn enthousiast als aan het eind van de eerste dag met veel gevoel voor show het witte doek van de wagen wordt getrokken: loonwerkers zitten met smart op zo'n dubbeldoelwagen te wachten.

< De Hibiscus CD 715 is volgens Lely een boerenmachine met alle noodzakelijke voorzieningen.

V Bij een obstakel breken de zes penntjes van de ring (bij pijl) af en wordt de verbinding tussen de aandrijfjas en het maai-element verbroken.

> De Lotus 1250-schudder vult het gat tussen de Lotus 1020 en 1500.

V Voor veehouders die aan stalvoeding doen, is er de Tigo SD-opraapwagens met balkeninvoer.

De Tigo XR-serie wordt gebouwd in de Mengele-fabriek in Waldstetten, Duitsland. Lely nam dit bedrijf in 2010 volledig over. Naast de drieassige Tigo XR 100 D, met een inhoud van 100 kuub losgestort product, bestaat de serie uit wagens met een tandemstel en een bakinhoud van 65 en 75 kuub losgestort product. Alle modellen hebben een 2 meter brede opraper en een rotor met 45 messen.

Meest opmerkelijke aan de wagens is de hydraulisch kantelbare voorwand die scharniert op de bodem van de laadvloer. Door de wand naar voren te halen, ontstaat 6 kuub extra laadruimte boven de invoerunit. Op die manier – en doordat de bak 20 centimeter meer binnenbreedte heeft – is de wagen volgens Lely een meter korter dan modellen van de concurrentie met dezelfde bakinhoud.

Tijdens het hakselen kan de chauffeur de wand naar voren kantelen, waardoor hij beter zicht heeft op wat er in de wagen gebeurt. In natte gewassen, blijft de wand iets voorover staan om vermoezing van het gras te voorkomen. Terwijl de wand in droge, veerkrachtige gewassen wat meer druk kan geven. Bij het lossen, drukt de voorwand de lading naar achteren, waardoor de bodemketting wordt ontlast.

Hakselaar

Met de vorig jaar al gepresenteerde vierrotorhark, de Hibiscus 1515 DC (zie kader), en de nieuwe serie dubbeldoelwagens, richt Lely zich op loonwerkers, erkent algemeen directeur Alexander van der Lely. Maar op de vraag

of die focus wellicht ook betekent dat Lely in de Mengele-fabriek een zelfrijdende hakselaar gaat ontwikkelen (Mengele had er ooit één in het programma), blijft het stil. Daarover wil Van der Lely niets kwijt. Dan merkt hij – zonder iets te willen uitsluiten of te willen suggereren – op dat ‘er al veel spelers op de markt voor hakselaars zijn en dat die markt erg competitief is’.

Boerenmarkt

De focus op loonwerkersmachines betekent niet dat Lely de boerenmarkt uit het oog verliest. Het belangrijkste bewijs daarvoor is wellicht de uitbreiding van de harkenserie met de Hibiscus CD 715. Deze tweerotorhark met tien armen omschrijft Lely zelf als een ‘basis-hark met alle noodzakelijke voorzieningen’. De hark heeft dezelfde bouw als zijn luxere Vario-broertje, maar is voorzien van een mechanische werkbreedte-instelling, in plaats van een hydraulische. De werkbreedte van de CD 715 is te variëren tussen respectievelijk 6,75, 6,90 of 7,05 meter. De daarbij behorende zwadbreedtes zijn 1,20, 1,35 en 1,50 meter. Verder heeft Lely in het harkenprogramma het gat tussen de CD 715 en CD 915 opgevuld met de CD 815 Vario. Deze machine is voorzien van twee rotors met een diameter van 3,5 meter en elf tandarmen. Elke rotor is uitgerust met een zeswielig onderstel. Ook het gat tussen de Lotus 1020-schudder en de Lotus 1500 is opgevuld met een getrokken schudder die er qua werkbreedte precies tussenin valt: de Lotus 1250, met een werkbreedte van 12,5 meter.

De vernieuwde Tigo SD-opraapwagens met

balkeninvoer zijn tevens een teken dat Lely niet alleen een interessante partij wil zijn voor loonwerkers. Vooral veehouders in het noorden van Nederland die aan stalvoeding doen, prefereren een wagen met invoervorken boven een wagen met een rotorinvoer. Een rotor zou het gras te intensief behandelen, terwijl deze veehouders juist graag wat structuur in het voer houden.

Tijdens de Fielddays toonde Lely ook een nieuwe lijn getrokken Splendimo-maaiers die het bedrijf samen met de Amerikaanse partner Vermeer heeft ontwikkeld. De Splendimo PC 330 en PC 370 hebben een werkbreedte van respectievelijk 3,25 en 3,65 meter. Met de wielen aan de binnenkant van het frame (en bij PC 330 de buitenste maaischijven in de lengterichting) zijn de machines in de transportstand nog respectievelijk 3 en 3,5 meter breed.

Zware gewassen

Getrokken maaiers zijn vooral populair in landen waar veehouders zware gewassen maaien. Daarom heeft Lely voor deze serie een nieuwe zwaarder uitgevoerde maaibalk ontwikkeld. De QIII-maaibalk is een doorontwikkeling van het bekende modulaire type van Lely. Net als voorheen worden de verschillende elementen aangedreven door een centrale aandrijfjas, al is die zwaarder uitgevoerd en is die niet langer zeskantig, maar rond en voorzien van spiebanen. Ook de lagers zijn zwaarder uitgevoerd en verder liggen de tandwielen die het maai-element aandrijven voortaan in een oliebad

in plaats van dat de tandwielen met vet worden gesmeerd. Het opmerkelijkst van de nieuwe maaibalk is de obstakelbeveiliging. Die bestond bij het oude type uit het torderen van de zeskantige aandrijfjas (die daarbij niet of nauwelijks beschadigde). De QIII-maaibalk is uitgerust met een Quick Switch-beveiliging per maai-element. Dit is een ring met zes breekpenntjes. Raakt één van de maaischijven een steen, een stuk hout of een stuk ijzer, dan breken de penntjes af en wordt de verbinding tussen het

maai-element en de aandrijfjas verbroken. Iemand die handig is, kan het schijfje met de zes penntjes vervolgens binnen een paar minuten vervangen.

Platter

De diameter van de maaischijven van de nieuwe maaibalk is plusminus 15 procent groter dan voorheen. Waar Lely voorheen 8 schijven nodig had voor een werkbreedte van 3,20, zijn nu 7 schijven voldoende voor een werkbreedte van 3,25 meter.

Tegelijkertijd zijn de constructeurs erin geslaagd om de maai-elementen circa 20 millimeter platter te maken en dat komt de gewasdoorstroom ten goede. De QIII-maaibalk wordt voorlopig alleen gemonteerd op de getrokken Splendimo PC 330 en PC 370-maaiers. Maar Lely is niet geheimzinnig over de toekomstplannen: op termijn wil de fabrikant er alle maaiers mee uitrusten.

| Van breed in het veld, naar smal op de weg

Om de Hibiscus 1515 CD Profi-hark op transport te zetten ...

... worden eerst de vier rotoren aan beide kanten van de beide framebalken opgevouwen ...

... vervolgens worden al rijdend beide framebalken naar elkaar toe getrokken.

Lely-dealers zagen in Zwitserland voor het eerst de Hibiscus 1515 CD Profi-vierrotorhark aan het werk, nadat de machine vorig jaar op de Agri-technica in Hannover was gepresenteerd. De machine heeft achter het hoofdframe twee scharnierende framebalken die elk aan de achterkant zijn voorzien van een transportwiel. In het veld worden de framebalken als een paraplu uit elkaar gedrukt en zakken de vier rotoren aan beide kanten van de framebalken naar beneden. Door de framebalken verder of minder ver uit elkaar te drukken en de ophangarmen van de rotoren telescopisch in- of uit te schuiven, is eenvoudig de gewenste werk- en dus ook zwadbreedte in te stellen. Voor transport vouwt de machine in omgekeerde volgorde als een campingtafeltje in elkaar. Inmiddels heeft Lely wereldwijd vijf van deze vierrotorharken lopen, waarvan één in Nederland.